

När vapnen vridits ur förtryckets
hand : Föredrag. Utg. af
A.Forsman och A....

Thunell, Albin

26 A Br.

Intern. h.
(Bh.)

När vapnen vridits ur förtryckets hand!

Föredrag

hållet af

Albin Thunell.

Utgifven af

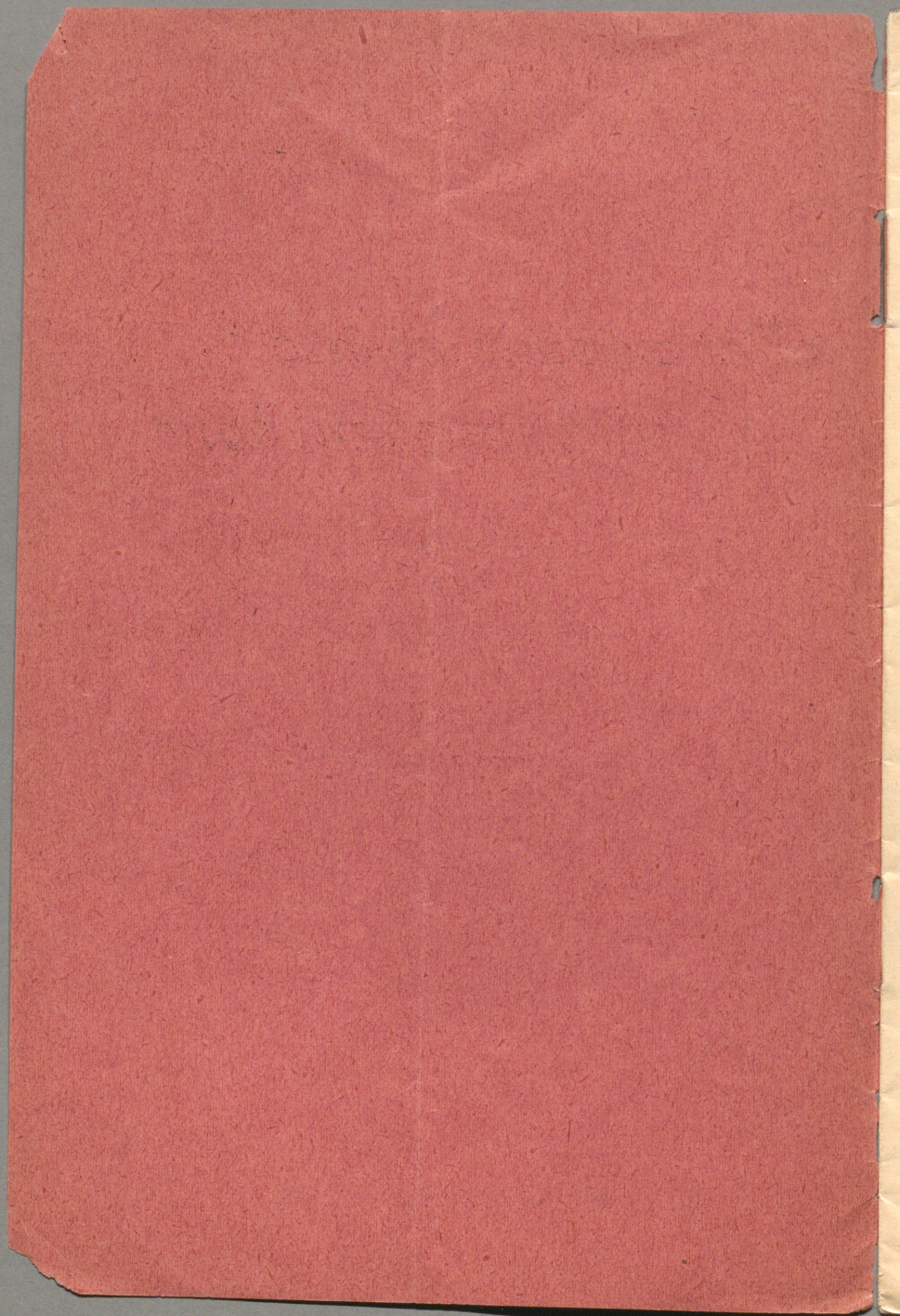
A. Forsman och A. Hammar
Västerås.

Pris 15 öre.

—◆◆◆—

O. J. Sättermarks Tryckeri, Falun 1910.

PÅ FÖREKOMMEN ANLEDNING 30 ÖRE

När vapnen vridits ur förtryckets hand!

Föredrag

hållet af

Albin Thunell.

Utgifvet af

A. Forsman och A. Hammar

Västerås.

Pris 15 öre.

O. J. Sättermarks Tryckeri, Falun 1910.

Förord.

Då jag i Gustaf V:s lysande tidehvarf år 1909 plötsligt för-
ärades ett åtal, som likt en stjärna ramlade ned från de makt-
ägandes på glimmande åtalsstjärnor så rika himmel, för det jag
afhållit det nu här i tryck föreliggande föredraget, blef jag gan-
ska förvånad öfver att en viss bondlänsman fäste så stor vikt vid
min ringa person. Men min förvåning ökades, då Stockholms-
polisen käckt trampade i den ärade bonddumhetens fotspår, och
då slutligen Västerås nitiske stadsfiskal äfven önskade få sitt namn
på åtalsmurflarnas svarta lista ökades ännu mera min förvåning,
parad med den största tacksamhet. Ty nu hade de maktägande
genom dessa trenne åtal visat föredragets agitatoriska värde, som
ännu ytterligare skärptes därigenom, att jag blef förbjuden att
på tvänne ställen afhålla detsamma. Utan dessa åtal ha därför
dessa ord aldrig fått den spridning, som nu kommer att bli följ-
den genom föredragets återgifvande i tryck. Därför får jag fram-
föra det hjärtligaste tack till åklagaremakten. Ty dessa obetyd-
liga ord, blandade med fosterländska skränfockars tjut, polisens
vilda jakt och bojors rassel, stiga ofantligt i värde och få större
betydelse, som icke varit fallet utan denna fosterländska taffel-
musik. Därför hoppas jag att dessa ord ej klinga förgäfvets, utan
att allt flera och flera fylka sig under den rena försvarsnihilis-
mens fana till kamp mot denna förbannade dumhet, denna mänsk-
lighetens största skamfläck. Att tusen och åter tusende af Sveriges
vakna arbetare resa sig till en hänsynslös kamp emot denna
föräldrade institution, hvars blodbestänkta murar, trots fosterländ-
ska storpatrioters och himmelsblängande målsmäns vecklagan, nu
hotar att ramla samman, är helt naturligt.

Låt därför dessa ord blifva en länk af den kedja begrafnings-
hymner, under hvilken det genomruttna kadaver, som går under
namn af militarismen, skall jordas.

Med denna förhoppning öfverlämnar jag dessa ord, som för-
visso komma att skorra illa i den härskande klickens långa åsneöron.

Västerås den 15 April 1909.

Albin Thunell.

När vapnen vridits ur förtryckets hand!

Århundraden föddes och dogo; våldet med dess förnämsta rådgifvare: lögnen och mörkret, voro fortfarande de härskande. Uppror följde på uppror, men nästan alla dränktes de i strömmar af blod och ingen känner antalet af de martyrer, hvilka offrat sitt lif för frihetens sak. När upprorsstormen brusat fram för att kullvräka tyranniets och privatkapitalismens starka bålverk, har dess vaktare, ett bloddrypande vidunder, i sitt eldgap uppslukat tusen och åter tusen af de för sin frihet kämpande. Och denna kapitalismens skabbiga blodshund ligger fortfarande för att vakta utplundrarnas stulna guldhögar och ingången till det skönare, rättvisare och friare samhälle, mot hvilket vi sträfva. *Militarismen*, så heter detta fruktansvärda odjur, hvars rop på blod, blod, mera blod skallar genom världen. Militarismen är för oss, ungsocialister, inkarnationen af allt förhatligt. Militarismen uppammar människans lägsta och djuriska lidelser. Den är en god militär, hvars sinne så förråats, att han finner en njutning i att se medmänniskors blod flyta i strömmar. Den som är en god människoslaktare, han är en präktig soldat. Staterna stifta lagar, som förbjuda och strängt straffa mord de enskilda individerna emellan. Men detta hindrar icke att de uppsätta härar, hvars uppgift det är att mörda människor i massa samt hindrar icke att de uppfostra den manliga ungdomen till detta massmördaryrke. Ty — redan i våra tidigaste

barnaår inplantades denna militarism hos oss. Redan då vi började i skolan stack man dessa mördarhistorier i våra händer, på hvars blad man fick läsa om dessa bloddrypande massakrer, där man fick läsa om dessa mördarhjältar, som med sina vilda horder drogo ut i främmande länder för att mörda, bränna och plundra, för att våldföra kvinnor och barn. Omkring dessa fasansfulla dåd ha skalder och historieskrifvare virat ärans och hjältebragdernas grönskande lagrar och nu framställer man det för barnen i vårt upplysta tidehvarf såsom något storartadt, något efterföljansvärdt. Den lifliga barnafantasien blir allt mer och mer förgiftad genom dessa ohyggligheter. Barnen bli allt mer och mer intresserade af att läsa dessa mördarhistorier, Militarismen inpräglas allt mer och mer i deras hjärnor och blir sedan lika svår att utrota som äfven den från barndomen inpluggade religionshumbugen. Vi minnas själfva då vi voro barn, då vi voro små pojkar, hur roligt tyckte vi icke det då var att leka krig, att leka soldater. Hur glada, hur stolta blefvo vi icke, då vi någon gång till present fingo en leksakssabel eller en leksaksbössa. Men åren gingo och slutligen kom den dag, då de maktägande ville sätta vapnet i vår hand, men det var icke längre en leksak, det var nu ett verkligt mordverktyg. Nu skulle leken blifva allvar, nu skulle man på bästa sätt lära sig handtera detta vapen för att vid lägligt tillfälle kunna skjuta ned sina medmänniskor och ju flera man skulle kunna skjuta ned, ju flera man skulle kunna döda, dess större hjälte skulle man då blifva. Ja, kamrat, detta vapen, man sticker i din hand, det skall användas för att upprätthålla klassvälde och utsugarsystemet. Detta vapen skall du rikta till och med mot din egen fader och broder, om de äro i en konflikt indragna, om de ha varit nog djärfva att stiga fram för att fordra en liten större nådsmula än hvad man behagat kasta åt dem. Då skola dessa eldgap mätta dem med sitt bly, då skall du på

befallning skjuta ned dessa dina närmsta anhöriga. Ty vi skola minnas, vi skola komma ihåg, att denna militarism, att dessa vapen icke endast skola användas mot de s. k. yttre fienderna, mot våra klassbröder i andra länder, utan äfven mot de s. k. inre fienderna. Jo, det är nuvarande militarismens specialuppgift. Vi sågo t. ex. i de senaste stora konflikterna här i Sverige. Vi sågo i sågverksstrejken i Norrland. Vi sågo i den stora stufverikonflikten. Hvertill användes militären? Jo den kommenderades ut såsom motståndare mot arbetarnas rättvisa sträfvande för en drägligare tillvaro. Den kommenderades ut såsom skyddsvakt åt det gula förrädkopplet. Dessa usla klassförrädare, som icke blygas att rycka brödet ur sina kämpande klasskamraters hustrurs och barns munnar. Det är detta vi revolutionärer ha sett. Vi hafva sett att denna militarism är ett farligt vapen i våra motståndares händer och vi vilja därför vrida detta vapen ur förtryckarnas händer för att sedan så mycket lättare få den nuvarande genomruttna samhällsbyggnaden att ramla, för att sedan så mycket lättare kunna afkasta oss förtryckets förhatliga ok. Och nu vajar emot militarismens bloddränkta fana den rena försvarsnihilismens hvita duk.

Hvad är då försvarsnihilism?

För att få denna fråga besvarad skola vi gå litet tillbaka i tiden. Redan i det kommunistiska manifestet år 1848 heter det: "Arbetaren har intet fosterland; man kan icke fråntaga honom det han icke har". I detta manifest ser man saken ur praktisk, ren ekonomisk synpunkt, men i våra dagar pladdrar den socialdemokratiska småborgerligheten om moralisk förpliktelse mot det s. k. fosterlandet, förmenade man att arbetaren icke ägde något annat än sin egen arbetskraft. Med ett ord: han var egendomslös. Då har han själfallet ingenting att försvara och lika klart är det då att man ingenting har att beröfva honom. Det är dessa satsen som fört till våra dagars försvarsnihilism. Men det

gifves mer än en slags försvarsnihilism. En del, förnämligast socialdemokraterna, äro försvarsnihilister enbart af socialekonomiska skäl. Men detta är blott en halfhett, ty är man försvarsnihilist enbart af detta skäl, så säger man därmed att man icke vill vara med på massmördandet och blodsutgjutelserna därför att det är för dyrt, så förfärligt dyrt och ekonomiskt ruinerande att slå ihjäl folk. Och man kan då lätt underförstå denna mening, att vore det icke så dyrt, så ekonomiskt betungande att slå ihjäl folk, då skulle man vara med på barbariet och grymheten. På detta trånga plan ha vi ungsocialister ej stannat. Visserligen använda vi oss af alla de argumenter, som den ekonomiska försvarsnihilisten har till sitt förfogande, men lägga äfven därtill de rent mänskliga synpunkterna i saken. Vi se saken ur ren humanitär synpunkt. Därför är den ungsocialistiska ståndpunkten den starkaste, den vackraste. Ty vi vilja icke endast afskaffa kriget med ty åtföljande nöd och elände därför att det är för dyrt, utan hufvudsakligast därför att det är så grymt och barbariskt. Men den revolutionäre antimilitaristens sträfvande är äfven att ur våra motståndares händer vrida det fruktansvärda vapen, som en slaflydig och väldisciplinerad militär är. Ty som jag förut nämnt är militarismen det nuvarande klassamhällets säkraste stödjelpelare. Detta samhälle, som vi revolutionärer vilja grusa, vilja störta.

Det är klart att denna försvarsnihilism har uppväckt en storm af förbittring inom de samhällsbevarande fosterländska skränfockarnas läger. Hiskan och raseriet hos dessa är stort och med stränga lagar och barbariska straff försöker man krossa, försöker man hämma vår agitation. Till en början trodde man sig göra detta genom tillställande af en mängd fosterländska fäster, på hvilka det vidt och bredt talades om detta fosterland. Genom dessa galenskaper och tillställningar trodde man sig kunna göra arbetarklassen mindre mottaglig för och mera motståndskraftig mot de försvars-

nihilistiska idéerna. Man utbringade leven och skränade hurra för fosterlandet. Detta ordet "fosterland", som klirrar så falskt, så otäckt i hvarle ungsocialists öron och som kommer mig att rysa, då jag tänker på huru många blodsutgjutelser, huru många grymheter, huru många våldsdåd som föröfvats i fosterlandets namn! I fosterlandets namn förgicks hundratusentals unga ryska män i det fjärran Mandschuriet, långt aflägsnade från kära anhöriga och vänner. I fosterlandets namn kastade sig tyskarna öfver det arma herosfolket och fördref det ut i öknen, där det förgicks af törst. I fosterlandets namn ha tusentals hem sköflats, hur mången moder begråter icke sin son, huru mången syster sin broder, huru många barn sin fader, hvilken på krigets blodiga fält under de mest upprörande och grymma kval utandats sin sista suck. Allt, allt i fosterlandets namn, och ändå kan man stå och skrika sitt hurra för detta namn, i stället för att utslunga en vild förbannelse öfver denna fosterländska humbug, en vild förbannelse öfver denna trångbröstad nationalism, som drifver människor att likt vilda djur rasa mot hvarandra. Men tro dessa herrar fosterlandsskränare att de med dessa galenskaper och tillställningar skola kunna motarbeta vår agitation? Ja, då gå de ganska långt i sin storpatriotiska och fosterländska enfald. Ty dessa deras försök äro af samma fruktlösa resultat, som om de gingo hem och hällde vatten på sitt kammargolf och satte sig där för att meta fisk. Ty ju högre de tjuta och skräna om sitt fosterland, desto högre skola äfven vi skrika att detta talet blott och bart är en humbug, en lysande fras.

Krigsgalningarna började snart inse att dessa medel hjälpte föga eller intet. Man började inse att man icke med skäl, med andliga vapen, kunde bekämpa den försvarsnihilistiska ståndpunkten och därför började man skräna på polis. Och den stora förföljelsens tid, som nu började, kom under namn af "nationell samling". Den började då dubbelkronan 1905 föll ifrån aflidne Oscar

Il:s hjässa, då Norge bröt sig löst ifrån Sverige. Vi minnas då hur storsvenska krigsgalningar med andens svarta tattarfölje i spetsen blåste i krigstrumpeten allt hvad de orkade. Vi minnas allt för väl pastor Heü-mans storståtliga midsommarpredikan, hur han skrek sitt: Till vapen! Till vapen! Men detta stridsrop strandade denna gång ohjälpligt mot arbetarklassens djupa indignation och förakt. Den ville icke gå ut för att mörda sina norska klassbröder. Då nu krigsgalningarna sågo att de icke kunde få något krig till stånd, slog man om. Man började slå på den fosterländska bastrumman och skrek sitt: "Nationell samling under blågul flagg!" Och så kom den där nationella samlingen skön och rörande med en massa Åkarps-, munkorgs- och tryckfrihetslagar. Den ene efter den andre föll offer för dessa lagar. Vår kamrat Albert Jensen, som under unionskonfliktens mest kritiska tid utgaf ett upprop till de värnpliktige att icke inställa sig under fanorna vid en eventuell mobilisering. Denne vår kamrat, denne verkliga fredsvän, han greps nu och kastades i fängelse. Det var där bakom fängelsets dystra murar som samlingen skedde. Och samlingen fortfar. Förföljelsens vidriga djäfvul har fått blodad tand och ropet på fängelse och straffarbete blir för hvarje dag allt starkare och starkare. Vid förlidet års riksdag försökte man sätta en krona på detta stolta samlingsverk genom prygellagens återinförande. Denna prygellag skulle endast användas mot gröfre brott, såsom våld, våldtäkt, rån och andra större förbrytelser. Men, mine damer och herrar! det var en annan tanke där bakom. Man skulle använda den mot det röda packet och dess landsförrädiska agitation. Nu hade man ändtligen funnit ett medel, hvarmed man kunde tysta munnen på dessa förargliga ungsocialister, ty att det var för detta ändamål och emot dessa som denna prygellag skulle användas, det var en klar och tydlig tanke. Man behöfde endast kasta en blick i högerpressen och man

fick denna tanke bestyrkt. Den tidning, som helt öppet uttalade denna sin mening, var ett reaktionärt skränorgan, Westmanlands Allehanda i Västerås. Den omtalade i vild glädje den stora nyheten och menade, att uu skulle vi som vägrade exercera beväring först och främst få smaka daggen; denna cyniska råhet och pliktförgätenhet skulle nu piskas ur oss och sedan skulle fosterlandskärleken inklappas bakvägen. Men, o ve, förslaget föll och Westm. Alleh. kändes fuktig tre veckor efteråt. Den stackars redaktören grät väl i förtviflan öfver sin grusade prygeldröm; han hade redan nu i andanom hört unghinkarnas hemska klagotjut, och vätte han väl sitt kära samhällsbevarande organ med sina tårar. Många finnas säkerligen af denne ömhjärtade redaktörs meningsfränder. Men jag får påminna dem skaldens ord: "Än kommer dag, än är ej allt förbi". Och vid en kommande riksdag kanske prygellagen går igenom och då skall den "nationella samlings" i blå och gula färger fullbordas.

Med denna nationella samlings många lagar och nysmidda bojor trodde man sig nu med framgång kunna upptaga kampen mot försvarsnihilismen. Men det är löjligt att tro att man med lagar, fängelse och straffarbete skall kunna motarbeta en stor och härlig idé. Vi hänskratta åt edra lagar, vi rädes ej för edra fängelser. För hvar och en, som fängelseportarna sluta sig om, för hvar och en, som sättes bak galler, uppstår det tio nya andra och den rena försvarsnihilismens idéer skola snart lik en stormvind fara fram genom världen och från millioner läppar skola snart ljuda ett: Bort med militarismen!

Men den revolutionäre antimilitaristen har äfven insett att det icke är nog att i ord och skrift föra kampen, utan att det äfven måste sättas handling bakom ordet.

Fullt konsekventa och medvetetna om hvad den försvarsnihilistiska ståndpunkten kräfvat, hafva ungsocial-

isterna förordat vägran som ett effektivt medel i kampen mot militarismen.

De första ungsocialister, som vägrade, voro Fritjof Larsson och Carl Skjönkvist, båda hemmahörande i Stockholm. År 1904 vägrade äfven ett ganska stort antal ungsocialister. Några blefvo äfven då gripna och aftjänade straff. Därbland kan nämnas en Josef Andersson i Helsingborg, hvilken aftjänade sex och en half månaders fängelse, en Abdon Johansson i Kalmar, hvilken aftjänade två mån. fängelse. Och förlidet år greps vår kamrat Olof Magnusson i Karlskrona och ådömdes det höga och barbariska straffet af åtta månaders straffarbete, den högsta dom, som hittills afkunnats, och då är det att märka, att det var första gången som denne Olof Magnusson vägrade. Men det är icke endast ungsocialister som vägra, utan äfven andra, nämligen fribaptister; dessa vägra af religiösa skäl, därför att de anse sig göra Gud en misshaglig gärning genom att de deltaga i dessa vapenöfningar. Man behandlar ju dem litet skonsammare: straffen bli icke så ovanligt höga. Men äfven dessa ha vägrat deltaga i mordöfningar; äfven dessa ha följt sitt samvetes röst och mänsklighetens största bud: "Du skall icke dräpa". Och därför skulle äfven dessa kastas i fängelse. Men trots de ständigt skärpta straffen, hvarmed den barbariska tvångsstaten trampar individens heligaste rätt under fötterna, rätten att förfoga öfver sitt lif, och trots straffen, hvarmed man försöker hejda denna rörelse, har de vägrandes antal ständigt växt och nu uppgår de ungsocialistiska värnpliktsvägrarnas antal till ett sjutiotal.

Hvad är då egentliga orsaken hvarför vi ungsocialister vägra? Denna fråga har framställts till mig ganska ofta. Den framställdes äfven då jag förlidet år satt i arresten på Vaxholm och den som den gången framställde frågan var väbeln. Han tillade äfven: "Ni är väl för feg att försvara ert fosterland, ni är väl för

feg att deltaga i krig?" Ja, han kom sanningen ganska nära. Han slog sannerligen hufvudet på spiken. Vi äro för fega. Vi äro för fega att deltaga i dessa djefvulska vapenöfningar, som ha till slutmål att mörda våra klassbröder. Vi äro för fega att ikläda oss knektröjan och uppehålla den militaristiska våldsinstitutionen, på hvilken det nuvarande samhället hvilar. Vi äro för fega att uppehålla detta samhälle med sina djefvulska lagar och institutioner, där tusentals plågas till döds dagligen. Vi äro för fega. Vi vägra af feghet.

Många säga att denna vägran är en galenskap. Det är en galenskap att blott några enstaka vägra. Skulle denna vägran göra någon nytta, då skulle alla vägra. Ja visst skulle alla vägra. Men vi som ha vägrat ha icke tänkt att i ett nu hundra-, ja tusentals skulle stiga fram och göra detsamma, utan vi ha tänkt, att denna vägran skulle utbreda sig så småningom så väl som hvarje annan rörelse, och som jag förut här påpekat tyckes äfven detta blifva fallet. Ja att det sker med ganska stor hastighet och så kanske det kommer att utveckla sig allt mer och mer tills vi en dag kunna tala om att det råder en fullständig väpningsstrejck.

Man har äfven en mängd andra invändningar mot denna vägran. Men jag vill icke här trötta eder med att uppräknat dem alla. Jag vill blott ännu nämna en. Man säger att det är för stora offer att vägra. Jag vill icke bestrida att det icke är offer. Att det icke är offer att inkastas på fängelset år efter år, att det icke är offer att tillbringa månader, ja kanske år af en kort lefnad inom fängelsets dystra murar. Men jag vill endast framställa den frågan: Ha vi svenska arbetare offrat något i jämförelse med andra lands arbetare? Ganska ringa. Ha vi offrat något i jämförelse med våra ryska bröder och systrar? Knappast ett dugg. En dag, då blodstzarens tron ramslar i spillror, då Peter Pauls-fästningens portar sprängas, då skola ur dess förfärliga

fängelsehålur och kassematter framkomma gestalter, h al ogda och utmärglade. De äro sådana, som ha offrat sig för frihetens sak. Då skall äfven från det fruktansv arnda landet bortom Bajkalsjön återvända en skara, som i årtionden pinats i Sibiriens h alfvetiska fängelsestraff och vattendr nkta grufvor. De äro sådana, som ha offrat sig, verkligt offrat sig för frihetens sak. Men då har jag ännu icke talat om alla dessa hundra-, dessa tusenden, som offrat sina lif i denna frihetsstrid. Vi kunna minnas dessa unga hjältar, som myterinatten den 1 augusti 1906 på Sveaborg så modigt gingo i döden för hela det lidande ryska folkets frigörelse. Vi kunna minnas alla dessa unga kvinnor, hvilka med lika gladt mod, ja kanske med ännu större hänförelse  n männen kastade sina offer på frihetens altare. Vi kunna tala om denna Jumila Volkenstein, hvilken tretton långa  r satt inburad i Schl useburgf astningen och slutligen stupade under frihetens fana på en barrikad i Vladivostok. Vi kunna minnas denna Maria Spiridovna, hvilken ni säkerligen alla l aste om i tidningarna. Hur hon på det förfärligaste behandlades af sina ryska b odlar. Huru man sletu naglarna från hennes fingrar och öfverlämnade henne sedan till rå kossacker för att v ldf oras. Sedan dessa odjur utfört sitt nesliga dåd och sedan de besmittat henne med veneriska sjukdomar, skickade man henne till det fruktansv arnda landet där borta, detta Sibirien. Alla dessa, jag nu talat om, äro sådana, som offrat sig för frihetens stora sak. De äro hjältar, hvilkas namn aldrig skola förblekna i frihetsstridernas historia. Och då menar jag, att vi svenska arbetare icke kunna komma och tala om offer, vi som offrat så ytterst ringa mot alla dessa. Vi ungsocialister *anse* däremot att inga offer äro nog i vår frihetskamp, utan att vi kunna offra allt, ja t. o. m. som dessa våra ryska bröder och systrar, våra lif, om det skulle gälla. Och vi, som ha vägrat, *anse*  fven den sak, för hvil-

ken vi kämpa, vara värd sitt offer. Ty arbetarna måste ovilkorligen tillgripa denna direkta taktik, så vidt de icke för alltid vilja förblifva i slafveri, utan ernå en människovärdigare tillvaro. Ty militarismen är icke endast en politisk fråga, som kan afgöras eller inskränkas i parlamenten, utan vi hafva sett att militarismen nästan ständigt kunnat påverka de oböjliga parlamenten. Därför måste kampen mot militarismen föras på direkt väg af proletariatet, enär militarismen är dess fiende i de alltjämt pågående lönestriderna, beskyddare af dess utsugare och för folket ett ständigt hotande krigsspöke.

Och huru skola vi kunna tänka oss föra fram vår sak utan lidande, utan möda, utan offer! Våldet kan aldrig döda en stor idé, icke ens för ett ögonblick. Och dessa några, som nu vägra och som äro så försvinnande få i mängden, de skola växa och blifva allt talrikare och talrikare och slutligen blifva den dödsång, under hvilken den militaristiska hydran skall strypas.

Men dessa några, som nu trampa den kapitalistiska tvångsstatens slaktaruniform under fötterna och som förhånar dess heligaste inrättningar, för dem finnes endast en väg, och det är fängelset. Därför har ingen rätt att uppmana någon annan att vägra. Ty jag erkänner villigt, att värnpliktsvägran är en vanskelig sak, fängelset kan bryta individens fysiska välbefinnande. Jag kan endast som exempel nämna vår kamrat Abdon Johansson i Kalmar, som genom sitt fängelsestraff ådrog sig den förfärliga sjukdomen lungsot. Därför har ingen rätt att uppmana någon att vägra, utan det må öfverlämnas åt det personliga afgörandet. Den enskilde individen må själf afgöra sin ståndpunkt i denna fråga, och endast fullt frivilligt är detta offer värdt någonting.

Fängelset är kardinalmedlet, skrika våra förföljare. Fängelset skall böja dem! Ja, fängelset är kardinal-

medlet att skapa revolutionärer. Där i den skumma cellen bakom dessa gråa, dystra murar tändes hatet inom vårt bröst. Hatet till utplundrarsamhället med alla dess förtryckare, och det är just detta stolta, fllammande hat, som skall sporra oss till nya ansträngningar i kampen för friheten. Tro icke att fängelset skall böja oss, tro icke att detta skall få oss att eländigt krypa till korset! Nej, hällre skola vi ruttna bort i deras usla fängelsehålor, hällre skola vi låta släpa oss framför kanonmynningen och låta granaten sönderflänga våra kroppar i trasor, hällre än vi deltaga i dessa förhatliga och djäfvulska mordtäffingar, hällre än vi ikläda oss den afskyvärda slaktarskjortan. Klasssamhällets lagliga röfware och hjärtlösa barbarer börja äfven inse att klasssamhället nalkas. De börja inse att de revolutionära strömningarna, hvilka gå igenom vår tid, visa på att nödens, eländets och barbariets tid snart är tilländalupen. Men dessa hjärtlösa förtryckare kunna icke tänka sig något annat samhälle, än där de flesta, de nyttigaste, de mäst produktiva människorna lefva ett lif i elände, och därför är det helt naturligt, när de se detta sitt idealsamhälle nalkas sitt fall, när de se huru dess bästa stötta hotar att brista, att de då i sin förtviflan tillgripa dessa förtviflans nödvärn, såsom dessa poliser, dessa lagar, dessa fängelser. Men lika säkert som icke mord, tortyr, fängelse eller landsförvisning kunnat förhindra nya, ädla idéers spridning i andra länder, så kunna de icke heller här förhindra frihetsidéernas utbredning och slutliga seger. Det kan nog vara möjligt, att den fana, hvilken vi bära, kommer att sjunka ned öfver våra hufvuden. Men den skall åter höjas och vaja för himlens vind, buren af starka armar, buren af frihetens ungdomliga och entusiastiska skara till en slutlig och fullständig seger. Det är denna tanke, som följer oss i deras usla fängelsegropar, det är denna tanke, som inger oss mod, mod att uthärda fängelsets och fångenskapens mörka natt.

Jag vill nu rikta den maning till eder alla, att hjälpa oss i kampen för friheten. Men tro icke att friheten vinnes genom att vi sitta med armarna i kors och hvart tredje år gå att lägga vår röst i valurnan. Tro icke att friheten vinnes genom vackra tal och granna fraser i parlamentens salar. Tro icke att friheten vinnes genom att vi kompromissa med våra förtryckare. Nej, dessa äro våra fiender och dessa skola vi bekämpa. Låt vår lösen i stället vara: "Samling under den revolutionära socialismens fana!" Under denna fana skola vi slå samhällskrokanen i spillror. Under denna fana skola vi eröfra friheten. Men för att denna sista strid skall blifva så lätt som möjligt, med de minst möjliga offer, skola vi försöka krossa utplundrarsamhällets skyddsvakt, militarismen. Vi skola försöka vrida vapnen ur motståndarnas händer.

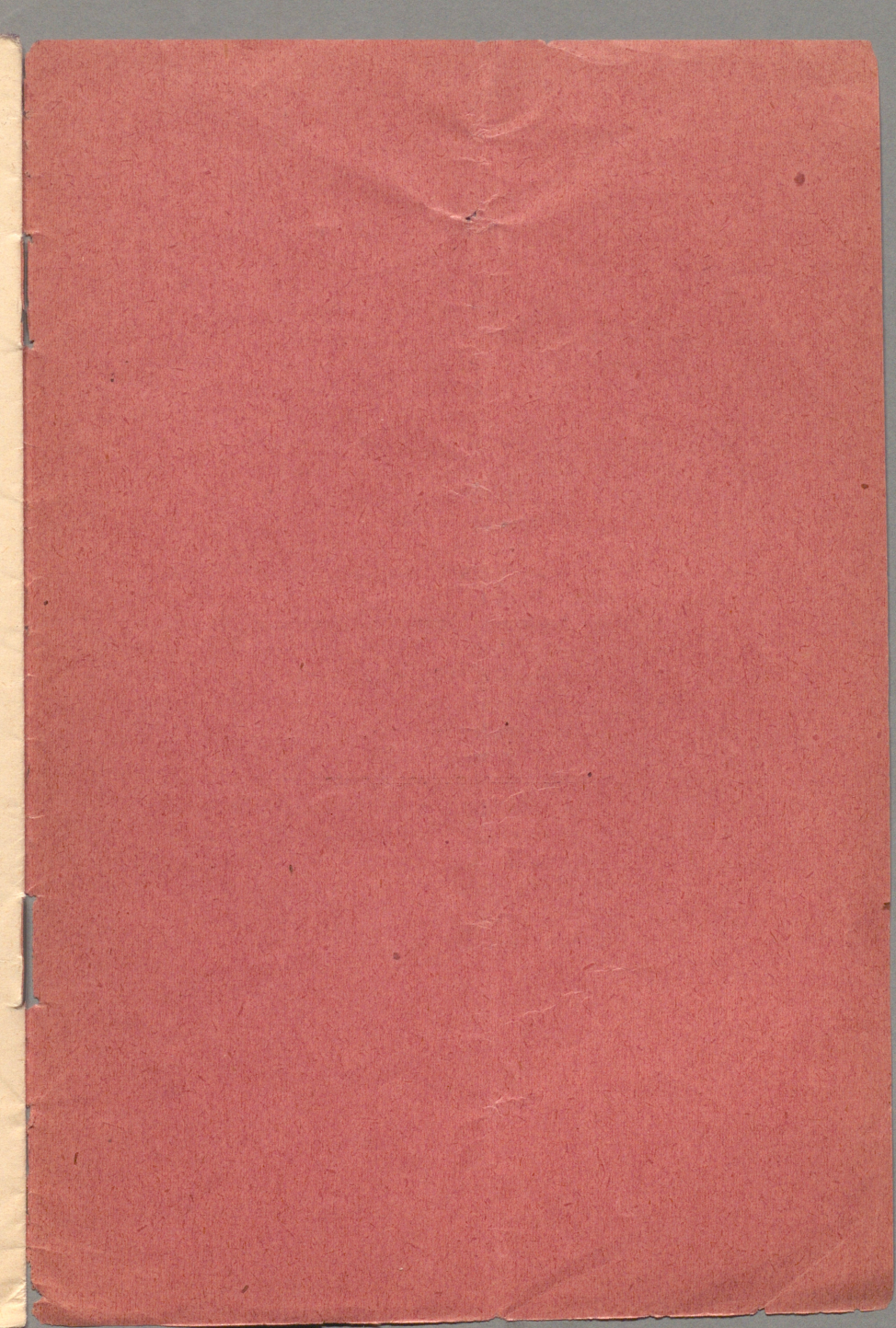
Jag vill nu icke uppmana någon att vägra; det är ju brottsligt. Jag vill icke heller uppmana någon — af den orsaken att jag icke vill ha på mitt samvete att ha förledt någon att begå en oöfverlagd handling, som han sedan komme att få lida af. Men hvad jag med godt samvete kan säga och utan att behöfva riskera att tråda dans med den juridiska skökan, det är: Kamrater! Betänken eder noga. Betänken eder mer än en gång, innan ni låter förklara eder dugliga till kanonmat. Låt edert samvete, er öfvertygelse, er broderskänsla tala, innan ni begår en sådan handling som att bli brodermördare. Jag är säker på att edert samvete säger: Vägra! Ha ni mod att stå till svars med eder själfva genom att trotsa edert samvetes röst? Eller följa ni er instinkt och afstå från mördarhandtverket? Hvilket är vackrast? Hvilket är ädlast? Kamrater, blifven människor, människor i ordets ädlaste bemärkelse!

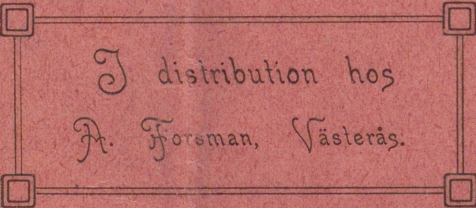
Jag har ej heller velat prisa denna s. k. trotsiga handling. Ty enligt den kristna samhällsmoralen är det brottsligt att vägra att i Guds, kungens och fosterlandets namn gå ut för att mörda sina medmänniskor.

En kamrat till mig blef icke för så länge sedan dömd till två mån, fängelse därför att han sade: "Han kunde taga af sig hatten för de som vägra". När det är brottsligt att taga af sig hatten för de som vägra, är det väl äfven brottsligt af de vägrande att prisa denna sin egen handling. Hör: Jag har därför ej velat prisa denna handling, men hvad jag velat prisa, är det stora fredens och frihetens mål, för hvilket vi kämpa. Och jag har endast velat framhålla, att värnpliktsvägran, vägran att göra krigstjänst, är försvarsnihilismens senaste medel i kampen mot militarismen och enligt försvarsnihilistens mening det medel, som för alltid skall nedtyta kanonernas dunder och vrida svärdet ur bödlarnas händer. Mitt ämne har jag kallat "När vapnen vridits ur förtryckets hand" och jag vill tillägga: då stundar klassamhällets fall!

Se, huru de komma framstormande, dessa entusiastiska revolutionärer, hvilka icke köpslå med idéer och åsikter, utan stå raka i ryggen och stolta tillbakavisa alla nedriga kompromissförsök! Se, huru de komma framstormande, nedbrytande alla hinder, som uppkastas i dess väg af mörkmän både i svarta och röda kappor. Se hur det darrar och skälfter! Hör hur det dånar och brakar i samhällets grundvalar! Snart skall stormklockans dofva slag mana grändernas bleka barn till en sista, afgörande kamp under den revolutionära socialismens blodröda duk. O, samhälle, du med dina djäfvulska lagar och institutioner, du med ditt godtycke, ditt förtryck, ditt tyranni, din undergångstimma är då slagen!

I distribution hos
A. Forsman, Västerås.